

De overdracht van de hoeve Oud-brandenburg of Luchtensteijn aan Jan van Scherpenisse door abt Jacob van Baern van klooster Oostbroek, juli 1557. (Nationaal Archief Den Haag, familiearchief Cousebant, nr. 1122.)© Anne Doedens

Wij Jacob van Baern, by der genaden Godts abt, prior en t gemeen convent [klooster] van Ostbroick buyten by Utrecht, doen kondt allen luyden, dat voir ons by onsen mannen van leene gecompareert [verschenen] is Claes de Ridder onsen beleenden man, myt heer Jan van Hulst pater van Sinte Hieronime Convent binnen UJtrecht myt Jacob Nobel desselven convents volmachtigde.

Ende die voirge[seyde] Claes de Ridder myt thoodoen [toedoen] des voorseyde paters ende des convents gemachtichde, schonc quijt ende droich [droeg] op in onsen handen dat leen, erff ende guet [goed] van Luchtensteijn, daer wy den selven ridder op ten xxiii februarij Anno D[omini] ses en vijftich mede beleent hadden, ende bij ons eedt in naem des convents voir gedaen hadde in onsen handen, onsen vrien willen daen mede te doen, also ons mannen wijsden dat recht was [na juridisch advies] .

Dat alsoo gedaen sijnde, rechtevoirt ende ther selver tijt, soo hebben wij oirconde onsen mannen weder omme verlijdt ende verleent, verlijen ende verleenen mijts desen mr. Jan van Scherpenesse datselve erff ende guet tot een hoeve landts, dat van oudts der voirs[eyde] abdyen brieven, boicken [boeken] ende registeren te heeten is geweest Aldenbrandenborch, ende nu by den Hoove van Utrecht in die secrete [geheime] vercopinge beset [vast gelegd] ende myttet secrete segele van justitie opten eersten junij anno xv vijff ende vijftich soo besegelt, genaempt is Luchtensteijn, groot sijnde ontrent vijffthien off seshien mergen landts zeven tot acht hectare] , soe groot ende cleijn die gelegen sijn in onsen gerechten vande Bilt, streckende uijt die heijden [heide, woeste grond] dan aen noortwaerts, ende die heijden westwärts naist aen gelegen sijn te houden van ons ende onsen nacomelingen mr. Jan voirge[seyd] ende sijnen nacomelingen rechte leenvolger tot eenen gueden onversterfflichen erffleen [eeuwigdurend leen].

Te verheergewaeden [term uit het leenrecht, hier: bij overdracht aan een opvolger schenken] soe dijk[wijls] ende menichmale als versterfft ofte vander saydt werdt [bij overdracht aan een erfopvolger] mijt twee witte ofte vier grauwe pauwen, twee paer perdijsen [patrijzen], een pair coirhoenderen ofte vier paer perdrjisen in die stede vande phatsanen [fazanten], en dat binnen jaers nae dat t selve leen verstorven ofte vandersait sal sijn [vererfd is], mijt conditien ende voirwairden dat die voirge[seyde] mr. offte sijn leenvolger offte nacomelingen noch hier en boven jairlicx ons ende onsen convente offte onse nacomelinge geven ende betaelen sall op tienden dach januarij vier caroli keijsers gulden [carolusguldens] tot eenen jairlicx pacht, waarvan dat eerste termijn van betaelinghe opten eersten dach in januario anno xv acht ende vijftich stilo shoofs van Utrecht [volgens de dateringsstijl van de Hof van Utrecht] naestcomende vallen ende verschijnen sall. Ende soe voirt jaerlicx eewelijck erfflick ende onbesterffelijck gedueren.

Ende boven dit all tgundt voirs[eyd] is, sal die voirge[seyde] mr. jan ofte sijnen leenvolger gehouden sijn alle jair op Sinte Laurent dach [St. Laurens was de naamheilige van Oostbroek] te comen in der kercken van Oistbroick inder hoochmissen op peijne van [op straffe van] verbeurte van vijff ende twijntich kannen gueden wijns, merckelijcke, kenlijcke ende bewijslicke noitsaecken uutgesonst [uitgezonderd].

Voirts sijnt voirwaerden ingevall dit voirs[eyde] leenguet tot eenige tijdt vercofft ofte andersints ralieneert ['veranliëneerd', vervreemd] wordt, sullen wij abt ende convent voirs[eyt] eden voircoop offte naecoop daer aen hebben bijnnen jairs.

Sij dit voirs[eyde] all behoudens ons, onser abdijen ende convente voirse[eyd] onser thijs en thienden die wij utter selven gueden jairlicx van oudts erfflijcken hebben.

Ende dit voirts all nae alder forme, coustume [gewoonte] en leenrechte der lande van Utrecht.

Des hebben wij abt voirs[eyt] ther sonderlinge bede [op speciaal verzoek] ende vruntschap den voirge[seyde] mr. Jan van Scherpenessens huijsfrou, joffer Adriana, Jan Hellemijchen dochter van Aldenseel gegost [ge Gund] ende gonnen mijdts desen , nae t overleijden van mr. haere vors[eyde] man te hebben, gebruijcken ende behouden sonder ijemandts contradictie [zonder dat iemand daar iets aan veranderen kan], haer rechte lijfftochten in dit voirss[eyde] guet Luchtensteijn, nae alle lijfftochten rechtens [voor haar haar toekomende levensonderhoud.]

Mijt vorder conditien ende voirwairde, naedemael dit voirge[seyde] leenguet staende houwelijck uut de gemeene boedel gecofft ende betaelt is, ende mr. Jan niet heeft willen gedogen dat sijnen voirs[eyde] huijsfrouwe voirkinderen [voor dit huwelijck geboren kinderen] ende haer beijder naekinderen, die nu int leven sijn, ende hiernae geprocedeert mogen worden. Hierinne gesens[u]reert ofte onterfft souden worden ende blijven [opdat de kinderen van beide echtelieden niet onterfd zouden kunnen worden],

Soo ist, des aengemercky, dat mr. Jan voirge[seyt] tot dier oirsaecken mijt onsen wille, consente [toestemming] ende welbelieven ende toedoen sijner voirss[eyde] huijsvrouwe gegondt, gegeven ende gemaickt heeft, gonnet, geefft ende maickt mijdts deses [bij dezen bepaald] , dat sijn voirs[eyde] leenvolger sijn, broederen ende susteren soo wel vande voirbedde als vande naebedde [voor en na het huwelijck geboren kroost], wel ende guet willich nae t overlijden van vaeder ende moeder uutten guede bools [boedel] sal uutreijcken ende geven die somme van eens achthonderd carol keijzers g[uldens [carolusguldens], t stuck tot twintich stuijvers current [stuijvers naar courante waarde] ende denselven guede [goederen] van[d]er laste voir[seyd] wederomme vrijen ende lossen zal [afbetalen] binnen den tijt van ses jairen op versuim van t selve leenguet aen ons ende onsen voirs[seyde] abdye vervallen te sijn.

Welcke dese voorss[eyde] achthondert die int deijlen sijn ende blijven paert-paerts gelijk, sonder [be]twistinge offte van ijemandts weddersegger deijlen sullen [gelijkelijk over de andere erfgenamen die het leen niet erven. te verdelen.]

Mr. Jan van Scherpenisse heeft ons hiervan eedt van trouwe gedaen nae behoeren. Sonder arch [zonder kwaadwilligheid].

Hier waeren over ende aen daer dit geschiede Henrick Ruises, leenman der voirge[seyde] abdije, ende mr. Jan Philipsts [sic!] , leenman der Co[nincklijke Ma[jesteyt] als erffheer der stadt, steden ende lande van Utrecht, om gebreecke wille onser leenmannen op dese tijt (getuigen waren Hendrick Ruises en Jan Philips omdat de andere leenmannen verhinderd waren), ende meer ander guede luijden

Des t oirconde hebben wij abt voirge[seyt] dit onse ende onsen segele uut hang ende aen desen schrieff [document] doen hangen.

Gegeven int jair ons Heeren duijsent vijff hondert seeven ende vijfflich opten xix julij stilo curiae Trajectensio [naar de tijdrekening van de Hof van Utrecht]. [...]

Jacobus abbas t'Oistbroick ende besegelt met een uuthangende segel in rooden wasse.

In een ander handschrift wordt door een notaris aangegeven dat deze kopie in 1614 is gemaakt en een getrouwe kopie is van het origineel.